

## עדכון מחלקת הפיקוח על הייצוא והדפנס-טק: כחלק מרפורמה בתחום הייצוא - ישראל "מיישרת קו" עם העולם בתחום הפיקוח על ייצוא אמצעי הצפנה

### רקע ורפורמה כללית

ביום 20 בנובמבר 2025 פורסם ברשומות צו המבטל את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עיסוק באמצעי הצפנה), תשל"ה-1974.

(להלן: "צו הביטול" ו"צו הצופן", בהתאמה).

עם ביטול צו הצופן מתחילה רפורמה חדשה בפיקוח על עיסוק באמצעי הצפנה בישראל.

צו הביטול ייכנס לתוקף ביום **21 במרץ 2026**, כלומר 4 חודשים לאחר פרסומו.

השינוי מבטא מעבר ממשטר פיקוח ישראלי ייחודי ורחב, המבוסס על צו משנות ה-70 ואשר כבר אינו מתאים למציאות שבה אמצעי הצפנה משולבים במוצרים מסחריים רבים, למשטר פיקוח המבוסס על הסטנדרט הבינלאומי המקובל במדינות החברות בהסדר ואסנאר. ישראל איננה חברה בהסדר ואסנאר, אך היא מאמצת את העקרונות שנקבעו בו בחקיקה הישראלית.

ביטול צו הצופן הוא חלק מרפורמה מתוכננת רחבה יותר בתחום הפיקוח על הייצוא הביטחוני.

מטרת הרפורמה היא להפחית חסמים ובירוקרטיה מיותרים בתחום זה, לעודד ולקדם את הייצוא מישראל של תעשיות ההיי-טק והביטחון, ובו בזמן לשמור על האינטרסים של מדינת ישראל.

הרפורמה נשענת על ההבנה כי הייצוא הוא כלי אסטרטגי, מדיני וכלכלי חשוב של מדינת ישראל.

### מה משתנה? מהפכה בפיקוח על אמצעי הצפנה

#### **המצב עד היום – פיקוח רחב על כל עיסוק באמצעי הצפנה**

עד לביטול צו הצופן, משטר הפיקוח על אמצעי הצפנה בישראל היה רחב יותר מהמקובל במדינות אחרות בשני היבטים עיקריים:

#### **1. היקף הפעילות בפיקוח**

הפיקוח חל על כל "עיסוק באמצעי הצפנה", וכלל פיתוח ראשוני, ייצור, ייבוא, שיווק וייצוא.

#### **2. היקף המוצרים בפיקוח**

הפיקוח חל על כל אמצעי ההצפנה, למעט "אמצעים חופשיים" שהוגדרו מפורשות ע"י משרד הבטחון.

יחד עם זאת, המשטר התבסס על רישיון עיסוק באמצעי הצפנה שניתן לכל מוצר. רישיון זה כיסה את כלל פעילות החברה בנוגע למוצר המסוים, כולל ייצוא ללקוחות זרים. כתוצאה מכך, בדרך כלל לא נדרש רישיון ייצוא לכל עסקה, וגם לא נדרש רישום באגף הפיקוח על הייצוא הביטחוני במשרד הבטחון (אפ"י).

## המצב החדש – פיקוח מצומצם על ייצוא של אמצעי הצפנה מסוימים בלבד

ביטול צו הצופן משנה באופן יסודי את מבנה הפיקוח על אמצעי הצפנה בכמה היבטים מרכזיים:

### 1. פיקוח על ייצוא בלבד (ובמקרים מסוימים גם על שיווק ביטחוני)

הפיקוח לא יחול עוד על כל "עיסוק" באמצעי הצפנה. מעתה, הפיקוח יחול רק על ייצוא המוצר. במקרים מסוימים של מוצר לשימוש ביטחוני ללקוח במדינות מסוימות, יחול הפיקוח גם על שיווק המוצר.

### 2. צמצום משמעותי של סוגי המוצרים המפוקחים

בדומה למדינות אחרות, הפיקוח יחול רק על מוצרים המנויים בקטגוריה 5 חלק 2 של רשימת הטובין והטכנולוגיה הדו-שימושיים של הסדר ואסנאר – "רשימות ואסנאר".

### 3. הקלה ניכרת לחברות רבות

עם כניסת צו הביטול לתוקף, הפיקוח לא יחול עוד על חברות רבות שעוסקות באמצעי הצפנה, ועד היום היו כפופות לפיקוח רק בשל אמצעי הצפנה הכלולים במוצריהן, אם מוצריהן אינם נכללים בקטגוריה 5 חלק 2 של רשימות ואסנאר.

בין היתר מדובר ב:

- חברות המוכרות מוצרי תוכנה מסחריים
- אפליקציות
- מערכות ענן
- פתרונות סייבר שבהם ההצפנה אינה הפונקציה המרכזית
- "מוצרי מדף" העומדים בתנאים מסוימים המפורטים ברשימות ואסנאר

### 4. הליך רישוי שונה ומורכב יותר לחברות שמוצריהן נשארים בפיקוח

חברות שמוצריהן יישארו תחת פיקוח יידרשו מעתה להליך רישוי מורכב יותר מזה שהיה לפי צו הצופן. לכן נדרשת הבנה טובה של המשטר החדש והיערכות מתאימה מצד אותן חברות.

### מוצרים שיישארו תחת פיקוח

עם כניסת צו הביטול לתוקף, המוצרים שיישארו בפיקוח הם המוצרים הנכללים בקטגוריה 5 חלק 2 של רשימות ואסנאר. בעיקר מדובר ב:

- מוצרים שעיקר עיסוקם באבטחת מידע קריפטוגרפית
- טכניקות הצפנה לתיעול, ערבול, אפנון פיזור וכדומה
- מוצרים העוסקים בכבילת תקשורת
- מוצרים שעוקפים מנגנוני הצפנה
- ציוד בדיקה וייצור, וכן תוכנה וידע הקשורים למוצרים אלה



## תהליך הרישוי לחברות שמוצריהן נותרים תחת פיקוח

בהתאם לרפורמה, תהליך הרישוי למוצרים הכוללים אמצעי הצפנה יותאם לתהליכי הרישוי הקיימים לגבי מוצרים אחרים הכפופים לפיקוח. במקום **רישיון עיסוק באמצעי הצפנה אחד**, המכסה את כלל פעילות החברה בנוגע לאותו מוצר, חברות שמוצריהן נשארים בפיקוח יידרשו לפעול כך:

- **בייצוא לשימוש אזרחי** - יש לקבל רישיון ייצוא מן המנהל לפיקוח על יהלומים וייצוא דו-שימושי במשרד הכלכלה.
- **בייצוא לשימוש ביטחוני** - הגוף המפקח הוא אגף הפיקוח על הייצוא הביטחוני במשרד הביטחון (אפ"י).
- היצואן נדרש להגיש את הבקשות להלן:
  1. בקשה לרישום במרשם היצואנים באפ"י.
  2. בקשה לרישום מוצר (ניתן לעשות זאת במקביל לרישום היצואן).
  3. בקשה לרישיון שיווק, לאחר השלמת שתי הפעולות הקודמות במידת הצורך בלבד.
  4. בקשות לרישיונות ייצוא למכירה ללקוחות זרים, לפי הצורך ולפי העסקאות בפועל.

### שימו לב - תקופת ההיערכות - עד 21.3.26

ארבעת החודשים ממועד פרסום צו הביטול ועד ליום 21.3.2026 הם תקופת היערכות.

### בקשות חדשות:

**עד ל-21.3.2026** צו הצופן עדיין בתוקף. כל בקשה תטופל לפי המסלול הקיים כיום בהתאם לצו הצופן.

**החל מיום 21.3.2026**, ביטול צו הצופן ייכנס לתוקף, ומהתאריך הזה ואילך כל בקשה חדשה לרישיון ייצוא וכל בקשה חדשה לרישיון שיווק יטופלו לפי משטר הפיקוח החדש, דרך משרד הכלכלה או אפ"י, בהתאם לסוג השימוש והלקוחות.

### רישיונות קיימים – מה יישאר בתוקף ומה יוארך

1. רישיונות שניתנו עבור **אמצעי הצפנה שלא יהיו עוד בפיקוח**, יבוטלו ביום 21.3.2026, ולא יהיה עוד צורך בהם.
2. **המשך תוקף רישיונות קיימים עבור מוצרים שנותרו בפיקוח**  
רישיונות שניתנו לפי צו הצופן למוצרים שנותרים בפיקוח ימשיכו להיות בתוקף עד למועד פקיעתם המקורי, ותוקפם לא יקוצר, גם אם תאריך הפקיעה שלהם חל לאחר תום תקופת ההיערכות.
3. **הארכה אוטומטית של רישיונות מסוימים**  
רישיונות שניתנו מכוח צו הצופן למוצרים שנותרים בפיקוח ושמועד הפקיעה שלהם חל בין 21.3.2026 לבין 21.11.2026, יוארכו אוטומטית עד ליום 21.11.2026.

### פעולות שנדרשות כעת מכל חברה מייצאת

כל חברה שעוסקת בייצוא של מוצרים הכוללים אמצעי הצפנה צריכה לפעול כבר עכשיו:  
**בחינה משפטית-טכנית האם המוצרים כפופים לפיקוח**  
יש לבחון האם המוצרים של החברה נכללים ברשימות ואסנאר, כולל הפטורים המופיעים ברשימות.

### אם מתקבלת תשובה חיובית, והמוצרים אכן כפופים לפיקוח:

- מומלץ להתחיל לפעול בהקדם מול משרד הכלכלה ו/או אפ"י (בהתאם לקהל היעד ולשימוש – אזרחי או ביטחוני).
- יש להיערך להגשת בקשות רישום (יצואן ומוצרים) ולבקשות לקבלת רישיונות השיווק והייצוא הנדרשים.

### לוחות זמנים:

| תאריך                  | אירוע                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 20.11.2025             | פרסום ברשומות של צו הביטול ותחילת תקופת היערכות                                                                                                                                                                              |
| 20.11.2025 - 20.3.2026 | תקופת היערכות (צו הצופן תקף וניתן לפעול מכוחו)                                                                                                                                                                               |
| 21.3.2026              | יום התחילה – ביטול הצו ובניסת המשטר החדש לתוקף:<br><ul style="list-style-type: none"> <li>• ביטול רישיונות של מוצרים שאינם עוד בפיקוח</li> <li>• המשך תוקף של רישיונות שניתנו לפי צו הצופן למוצרים שנשארים בפיקוח</li> </ul> |
| 21.11.2026             | סיום הארכה אוטומטית של רישיונות שמועד פקיעתם חל בין 21.3.2026 לבין 21.11.2026                                                                                                                                                |

### איך אנחנו יכולים לסייע?

מחלקת הפיקוח על הייצוא ודפנס-טק של משרדנו מלווה ומייעצת בכלל ההיבטים הקשורים לפיקוח על ייצוא ביטחוני ודו-שימושי, ובכלל זה בנושאים הבאים:

- בחינה משפטית של תחולת הפיקוח על מוצרים ושירותים
- ליווי וייעוץ בנוגע לתהליכי הרישום והרישוי מול אפ"י ומשרד הכלכלה
- תכנון מערך ציות ונהלים פנימיים המתאימים למשטר הפיקוח החדש
- התאמת הסכמים עסקיים ומסחריים לדרישות המשטר הרגולטורי החדש

### אנחנו לרשותכם.:

|                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>עו"ד לירן דדו</p> <p>מחלקת הפיקוח על הייצוא והדפנס-טק,<br/> <a href="mailto:ldado@nblaw.com">ldado@nblaw.com</a><br/> 03-6235017</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>עו"ד ענבל דהן - שרון, שותפה,</p> <p>ראש מחלקת הפיקוח על הייצוא והדפנס-טק,<br/> <a href="mailto:idahan@nblaw.com">idahan@nblaw.com</a><br/> 03-6235075</p> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

עדכון זה נועד למטרות אינפורמטיביות בלבד. אין בו כדי להוות ייעוץ משפטי. אין להסתמך על המידע בעדכון זה ללא קבלת ייעוץ משפטי ספציפי, המותאם לנסיבות המיוחדות של כל מקרה ומקרה.